



## Határozatok Tára

MACIEJ SZPUNAR  
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA  
Az ismertetés napja: 2016. február 18.<sup>1</sup>

**C-200/14. sz. ügy**

**Silvia Georgiana Câmpean**  
**kontra**  
**Serviciul Fiscal Municipal Mediaș, korábban**  
**Administrația Finanțelor Publice a Municipiului Mediaș**  
**és**

**Administrația Fondului pentru Mediu**  
(a Tribunalul Sibiu [nagyszebeni fellebbviteli bíróság, Románia] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

**C-288/14. sz. ügy**

**Silvia Ciup**  
**kontra**  
**Administrația Județeană a Finanțelor Publice Timiș – Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Timișoara**

(a Tribunalul Timiș [temesi fellebbviteli bíróság, Románia] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal — Jogalap nélkül beszedett adó visszatérítése — Az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elve — Az Európai Unió Alapjogi Chartája — 17. cikk, 20. cikk, a 21. cikk (1) bekezdése és 47. cikk — Az uniós jog megsértésével beszedett adó — A visszatérítési szabályokat megállapító nemzeti szabályozás — Hatóságokkal szemben hozott bírósági határozatok végrehajtása — Öt évre elosztott visszatérítés — Bírósági határozat beszerzésének követelménye — Kamatszámítási mód — Adójóváírásban való részesülés lehetőségének korlátozása fennálló adókövetelések alapján — Végrehajtás kérésére vonatkozó lehetőség hiánya”

### Bevezetés

1. A Bíróság néhány éve folyamatosan foglalkozik a gépjárművek nyilvántartásba vételekor Romániában kivetett adó problémájával. Több ítéletében az uniós joggal összeegyeztethetetlennek ítélte ezt az adót, és annak egymást követő különböző formáit.<sup>2</sup> Ezen ítélkezési gyakorlat azonban nem zárta le a kérdést, mivel magukkal a román hatóságnak ezen adó visszatérítésére megállapított szabályaival kapcsolatban merültek fel aggályok.<sup>3</sup>

1 — Eredeti nyelv: lengyel

2 — Lásd: Tatu-ítélet (C-402/09, EU:C:2011:219); Nisipeanu-ítélet (C-263/10, EU:C:2011:466); Manea-ítélet (C-76/14, EU:C:2015:216), valamint számos, e kérdést érintő végzés.

3 — Lásd: Irimie-ítélet (C-565/11, EU:C:2013:250); Nicula-ítélet (C-331/13, EU:C:2014:2285); Târșia-ítélet (C-69/14, EU:C:2015:662).

2. Éppen e problémára vonatkoznak a jelen ügyekben előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések, amelyeket két román bíróság utalt a Bíróság elé. Bár a két ügy nem került egyesítésre, a Bíróság mégis úgy döntött, hogy közös tárgyalást tart, mivel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések nagymértékben fedik egymást. Ezen okból úgy döntöttem, hogy a két ügyre vonatkozóan közös indítványt terjesztek elő.

## Jogi háttér

### *Az uniós jog*

3. A két alapügyben a felperesek az EUMSZ 110. cikkel összeegyeztethetetlennek ítélt adó visszatérítését kérik. A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint az uniós jog megköveteli az ilyen adó visszatérítését.<sup>4</sup> A visszatérítést az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének tiszteletben tartásával kell teljesíteni. Ezen elvek fényében kell megítélni a jelen ügyekben előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések tárgyát képező szabályozást.

4. A kérdést előterjesztő bíróság ezenkívül az Európai Unió Alapjogi Chartájának több rendelkezésére, többek között a 17. cikkére, 20. cikkére, 21. cikkének (1) bekezdésére, valamint a 47. cikkére hivatkozott.

### *A román jog*

5. A Bíróság fent hivatkozott ítéleteiből levezetett azon megállapítás alapján, amely szerint az uniós joggal összeegyeztethetetlen a többi tagállamból behozott használt járművek nyilvántartásba vételekor beszedett adó, a román hatóságoknak vissza kell téríteniük az ezen adó címén levont jelentős összegeket. Ebben a helyzetben a hatóságok e visszatérítésre vonatkozóan az egyes jogi aktusok és egyéb pénzügyi és költségvetési intézkedések módosításáról és kiegészítéséről szóló 8/2014. sz. sürgősségi kormányrendeletben [ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8 din 26 februarie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscale-bugetare, a továbbiakban: 8/1014. sz. OUG] foglalt különös szabályokat alkalmazták. E rendelet XV. cikke többek között úgy rendelkezik, hogy:

„(1) A gépjárművek környezetszennyezési adójának visszatérítésére vonatkozó, 2015. december 31. előtt végrehajthatóvá vált bírósági határozatokban megállapított összegek, a teljes kifizetésig felszámított kamatok és az eljárási költségek, valamint a bíróság által megállapított egyéb összegek folyósítása öt naptári éven keresztül történik, évente az említett összeg 20%-ának megfelelő összeg kifizetésével.

(2) Az adófizetők által az (1) bekezdés szerinti visszatérítés tárgyában benyújtott kérelmek az adózás rendjét megállapító, újra közzétett, módosított és kiegészített 92/2003. sz. kormányrendelet rendelkezéseivel összhangban, a benyújtástól számított 45 napon belül kerülnek elbírálásra, és az éves összegek kifizetésére az Administrația Fondului pentru Mediu [a környezetvédelmi alapot kezelő hatóság] által kidolgozott táblázat alapján kerül sor.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott határidő a (2) bekezdésben előírt határidő lejártát követően kezdődik.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott időszak alatt valamennyi végrehajtási eljárást fel kell függeszteni.

4 — Lásd különösen: Târșia-ítélet (C-69/14, EU:C:2015:662, 24. pont).

(5) Az (1) bekezdésben meghatározott, e sürgősségi rendelet szerint kifizetett összegeket az Institutul Național de Statistică [nemzeti statisztikai intézet] által közzétett fogyasztói árindex alapján vizsgálják felül.

(6) A végrehajtható okiratok alapján történő kifizetések teljesítése során követendő eljárást a környezetvédelmi és éghajlatváltozás-ügyi miniszter, valamint a pénzügyminiszter együttes rendeletben határozza meg az (1) bekezdésben meghatározott határidők figyelembevételével.

(7) Az e sürgősségi rendelet hatálybalépése előtt kibocsátott olyan végrehajtható okiratokban szereplő összegek elmaradt kifizetésének teljesítésére, amelyek tekintetében még nem indult végrehajtási eljárás, az (1)–(6) bekezdés rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni.”

6. A pénzügyminiszter, valamint a környezetvédelmi és éghajlatváltozás-ügyi miniszter 365/741/2014. sz. rendelete<sup>5</sup> állapította meg a 8/1014. sz. OUG-ra vonatkozó végrehajtási rendelkezéseket (a továbbiakban: 365/741/2014. sz. rendelet). E rendelet I. melléklete határozza meg ezen adó visszatérítésére vonatkozó eljárást. Az előzetes döntéshozatalra utaló végzésben szereplő információk szerint ezen eljárási szabályok egyebek mellett előírják, hogy: a visszatérítésre csak az adóalany kérelmére kerül sor, amelyhez mellékelni kell többek között a visszatérítési kötelezettséget megállapító ítélet hitelesített másolatát (1–3., 7. és 8. pont); az adó visszatérítése iránti kérelmet 45 napos határidőn belül kell megvizsgálni, amely eltér a hasonló esetekben rendszerint alkalmazandó 30 napos határidőtől (5. pont); a visszatérítés címén fizetendő összegekből le lehet vonni az érintett személy egyéb adótartozását, de kizárólag a 8/1014. sz. OUG-ban (19. pont) meghatározott éves összegek erejéig (20%).

7. A közintézmények végrehajtható okiratban megállapított fizetési kötelezettségének végrehajtásáról szóló, 2002. január 30-i 22/2002. sz. végzés [Ordonanța de urgență a guvernului privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, cu modificările și completările ulterioare, a továbbiakban: 22/2002. sz. OUG]: 1., 2. és 3. cikkének értelmében:

„1. cikk

(1) A végrehajtható okirat alapján megállapított, a közjogi intézményeket és hatóságokat terhelő tartozásokat az ezek költségvetésében, illetve, adott esetben azon címek kiadásaiiban jóváhagyott összegekből kell megfizetni, amelyek alá a szóban forgó kötelezettségek tartoznak.

(2) A végrehajtható okirat alapján megállapított, a közjogi intézményeket és hatóságokat terhelő tartozások nem fizethetők ki a jóváhagyott költségvetés értelmében a szervezési és működési költségek fedezésére szánt összegekből, a személyzeti költségeket is beleértve, amelyek célja, hogy lehetővé tegyék e szervezetek számára azon feladatok és törvényes célkitűzések teljesítését, amelyek okán ezeket létrehozták.

2. cikk

Amennyiben a végrehajtható okiratban megállapított tartozások végrehajtása nem kezdődik el vagy fedezet hiányában nem folytatható le, az adós intézménynek 6 hónapon belül meg kell hoznia a fizetési kötelezettség teljesítéséhez szükséges intézkedéseket. E határidő attól az időponttól kezdődik, amikor az adós az illetékes végrehajtási szerv által a hitelező kérelmére közölt fizetési felszólítást megkapta.

5 — Ordinul nr. 365/741/2014 privind aprobarea Procedurii de efectuare a plăților sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect restituirea taxei pe poluare pentru autovehicule și a taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule și a modelului și conținutului unor formulare și pentru modificarea anexei nr. 4 la Ordinul ministrului mediului și schimbărilor climatice și al viceprim-ministrului, ministrul finanțelor publice, nr. 490/407/2013 pentru aprobarea Procedurii de restituire a sumelor prevăzute la art. 7, 9 și 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule, precum și a sumelor stabilite de instanțele de judecată prin hotărâri definitive și irevocabile.

### 3. cikk

Abban az esetben, ha a közjogi intézmények nem tesznek eleget a 2. cikkben előírt fizetési kötelezettségüknek, a hitelező végrehajtást kérhet a polgári perrendtartás és/vagy egyéb, e tekintetben alkalmazandó jogszabályi rendelkezések értelmében.”

8. Végül a hatóságoknak és a közjogi intézményeknek az államkincstárnál vezetett számláira kiterjedő foglalás foganatosításának alapjául szolgáló, a végrehajtható okiratokra vonatkozó végrehajtási szabályok megállapításáról szóló, 2011. július 19-i 2336. sz. pénzügyminiszteri rendelet 10a. cikkének (1) bekezdése értelmében [Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 2.336 din 19 iulie 2011 pentru aprobarea Procedurii de punere în aplicare a titlurilor executorii în baza căroră se solicită înființarea popririi conturilor autorităților și instituțiilor publice deschise la nivelul unităților Trezoreriei Statului, a továbbiakban: 2336/2011. sz. rendelet]:

„Amennyiben a bíróság érvényesíti a foglalást, a végrehajtás kizárólagos tárgyát az adós által birtokolt vagy a vele szemben harmadik személyek tartozásából eredő összegek alkotják, amely összegek lehetővé teszik a közjogi intézmények és hatóságok terhére megállapított tartozások megfizetését a módosított és kiegészített 288/2002. sz. törvény általi kiegészítésekkel elfogadott [22/2002. sz. OUG] 1. cikkének (2) bekezdésében rögzített korlátok sérelme nélkül.”

### A tényállás, az eljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

#### A C-200/14. sz. ügy

9. Silvia Georgiana Câmpean, az alapeljárás felperese 2011. december 9-én olyan használt gépjárművet vásárolt, amelyet első alkalommal egy másik tagállamban vettek nyilvántartásba. E gépjármű Romániában történő nyilvántartásba vételekor az alapeljárás felperese környezetszennyezési adó címén 2737 RON összeget fizetett meg.

10. 2012. február 21-én a felperes keresetet indított a kérdést előterjesztő bíróságnál, amelyben ezen adónak az uniós joggal való összeegyeztethetlenségére hivatkozva kérte e kamatokkal növelt összeg visszatérítését.

11. 2012. november 5-én e bíróság a környezetszennyezési adónak az uniós joggal való összeegyeztethetőségére vonatkozóan előzetes döntéshozatal céljából kérdést terjesztett a Bíróság elé. A Bíróság azt a választ adta, hogy az EUMSZ 110. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan adó alkalmazása, mint amilyen a román környezetszennyezési adó.<sup>6</sup>

12. A kérdést előterjesztő bíróságban azonban kétely merült fel a tekintetben, hogy a 8/1014. sz. OUG hatálybalépését figyelembe véve ténylegesen érvényesül-e az a kötelezettség, amelyet az említett adó visszatérítésére vonatkozóan megállapított. Ezért a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé, amelyet a sorrendiség kedvéért 1. sz. kérdésnek tekintek:

„1) Az [EUSZ] 6. cikk, [a Charta] 17., 20. cikke, 21. cikkének első bekezdése és 47. cikke, az uniós jog által a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata alapján tiltott adók visszatérítésének elve, az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának 16/2003. számú ajánlása és az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 1787/2011. számú [határozatát úgy kell-e értelmezni], hogy azokkal ellentétes az olyan rendelkezés, mint amilyen a 8/1014. számú [sürgősségi kormányrendelet] XV. cikke?”

6 — Câmpean és Ciocoiu végzés (C-97/13 és C-214/13, EU:C:2014:229).

13. Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés 2014. április 22-én érkezett a Bírósághoz. Az alapeljárás felperese, miután e kérdést a Bíróság elé terjesztette, kérte az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés kiegészítését azért, hogy figyelembe vegyék a 365/741/2014. sz. rendelet hatálybalépését és azokat a kétségeket, amelyeket egyéb román jogi rendelkezések ébresztenek az adó-visszatérítésre kötelező határozat tényleges érvényesülése tekintetében. Ilyen körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság az alábbi – általam kettőtől hatig számozott – előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekkel egészítette ki kérelmét:

- „2) Értelmezhető-e úgy a C-200/14. sz. ügy tárgyát képező előzetes döntéshozatal iránti kérelemben hivatkozott uniós jog, az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának 16/2003. sz. ajánlása, az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 1787/2011. sz. állásfoglalása, valamint a Miniszteri Bizottság (80) 2. sz. ajánlása, hogy azokkal ellentétes az olyan szabályozás, mint a [pénzügyminiszter 741/2014. sz. rendelete, a pénzügyminiszter, valamint a környezetvédelmi és éghajlatváltozás-ügyi miniszter 365/741/2014. sz. rendelete, a 22/2002. sz. rendelet 1., 2., 3. cikke, valamint a pénzügyminiszter 2336/2011. sz. rendelete]?
- 3) A fent hivatkozott uniós jogot, valamint a Bíróság ítélkezési gyakorlatát [Costanzo-ítélet, 103/88, EU:C:1989:256] úgy kell-e értelmezni, hogy a nemzeti közigazgatási hatóságok (a jelen ügyben az adójogi és környezetvédelmi hatóságok) hivatalból és haladéktalanul kötelesek végrehajtani a közigazgatási és adójogi jogterületen hozott bírósági határozatokat anélkül, hogy a visszatérítés kedvezményezettjének kérelmeznie kellene a végrehajtást, vagy be kellene tartania az alperes adós által előírt egyéb alakszerűségeket?
- 4) Mi az uniós jognak megfelelő »haladéktalan« határidő, amelyen belül a nemzeti közigazgatási hatóságoknak végre kell hajtaniuk egy közigazgatási és adójogi bíróság által hozott határozatot, illetve amelyen belül a visszatérítés kedvezményezettjének jogosultságait be kell számítani az állam felé fennálló egyéb kölcsönös kötelezettségeibe?
- 5) Úgy kell-e értelmezni az uniós jogot, hogy az olyan szankciók, mint az Európai Tanács Miniszteri Bizottsága 16/2003. sz. ajánlása II. fejezetének b) pontjában előírt szankciók (nevezetesen az 554/2004. sz. törvény 24. cikkének (3) bekezdésében előírt bírság) abban az esetben is alkalmazhatók, ha a közigazgatási szervet bírósági határozat alapján terhelő pénzügyi kötelezettségeket nem teljesítik?
- 6) Valamely bírósági határozatnak a közigazgatási szervvel szembeni végrehajtása esetén melyek azok a vagyontárgyak, amelyek lefoglalhatók az Európai Tanács Miniszteri Bizottsága 16/2003. sz. ajánlása II. fejezete 2. pontjának d) alpontja értelmében?”

14. A kiegészítő előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések 2014. december 18-án érkeztek a Bírósághoz.

*A C-288/14. sz. ügy*

15. Silvia Ciup, az alapeljárás felperese olyan használt gépjárművet vásárolt, amelyet első alkalommal egy másik tagállamban vettek nyilvántartásba. E gépjármű Romániában történő nyilvántartásba vételekor az alapeljárás felperese környezetszennyezési adó címén 1774 RON összeget fizetett meg.

16. 2012. július 12-én az alapeljárás alperesétől ezen adó visszatérítését kérte. E kérelem elutasításra került, ezért a felperes keresetet indított a kérdést előterjesztő bíróságnál. Ez utóbbi helyt adott a keresetnek, és a visszatérítés iránti kérelem benyújtásától számított 45 napos határidő lejártától számított kamat megfizetése mellett elrendelte a környezetszennyezési adó visszatérítését (e határidő 2012. augusztus 27-én járt le).

17. A jelen ügy alapeljárásában a felperes a vitatott adó megfizetésének napjától (vagyis 2010. október 15-től) 2012. augusztus 27-ig számított 485 RON összegű kamat megfizetését kéri. Továbbá kéri a kamatok egy összegben történő haladéktalan kifizetését.

18. Tekintettel arra, hogy a 8/1014. sz. OUG rendelkezéseivel ellentétes az, ha ezen kérelmeknek helyt adnak, a kérdést előterjesztő bíróság felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„Lehet-e úgy értelmezni az egyenértékűségnek, illetve az uniós jog megsértésével szembeni jogorvoslati lehetőségek hatékonyságának a Bíróság ítélkezési gyakorlata által meghatározott elvét, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 17. cikke szerinti tulajdonhoz való jogot, hogy azokkal ellentétesek azok a nemzeti rendelkezések, amelyek egy 5 éves időszakra részletekre bontva halasztják az uniós jog megsértésével kivetett adók és a vonatkozó kamatok visszatérítését, amely visszatérítéseket 2015. december 31. előtt végrehajthatóvá váló ítéletekkel rendelték el?”

19. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem 2014. június 12-én érkezett a Bírósághoz.

#### *A Bíróság előtti eljárás*

20. A C-200/14. sz. ügyben az alapeljárás felperese, a román kormány, valamint az Európai Bizottság nyújtott be írásbeli észrevételeket. A C-200/14. sz. ügyben az alapeljárás felperese és a Bizottság képviseltette magát a két ügy közös tárgyalásán, amelyre 2015. október 22-én került sor.

#### **Elemzés**

21. Az uniós jog megsértésével beszedett adó kamatokkal növelt összegének visszatérítésére vonatkozó kötelezettség kiegészíti azon uniós jog rendelkezései által a jogalanyok számára biztosított jogokat, amelyből ezen összegegyeztetetlenség ered.<sup>7</sup> Az adott területre vonatkozó uniós jog megfelelő rendelkezéseinek hiányában a nemzeti jog feladata meghatározni a visszatérítést szabályozó elveket és eljárásokat. A tagállamokat e tekintetben köti az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elve. Mindenekelőtt ezen elvek fényében kell megítélni azokat a román jogi rendelkezéseket, amelyekre az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések vonatkoznak.<sup>8</sup> A kérdést előterjesztő bíróságok e rendelkezéseknek e Charta egyes szabályaival való összeegyeztethetőségének kérdését is felvetik. E kérdést az indítványom utolsó részében fogom vizsgálni. Ezt megelőzően azonban a C-200/14. sz. ügyben előterjesztett kérdések román kormány által hivatkozott elfogadhatóságát kell megvizsgálni.

#### *A C-200/14. sz. ügyben előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elfogadhatóságáról*

22. Először is meg kell vizsgálni a román kormány azon kifogását, amely szerint a Bíróságnak nincs hatásköre az Európa Tanács keretében elfogadott aktusok értelmezésére, így elfogadhatatlanok azok az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések, amelyek ezen aktusokra vonatkoznak.<sup>9</sup>

7 — Nicula-ítélet (C-331/13, EU:C:2014:2285, 27. és 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

8 — A C-288/14. sz. ügyben kérdést előterjesztő bírósággal ellentétben a C-200/14. sz. ügyben kérdést előterjesztő bíróság kérdéseiben közvetlenül nem úgy hivatkozik az említett elvekre, mintha azok a kért értelmezés tárgyát képeznék. Megemlíti azonban az uniós jog megsértésével beszedett adók visszatérítésének elvét, amely az egyenlőség és a tényleges érvényesülés elvének tiszteletben tartásától elválaszthatatlan (lásd különösen: Târșia-ítélet, C-69/14, EU:C:2015:662, 26. és 27. pont). E két elvvel kapcsolatos megállapítások tehát a C-200/14. sz. ügyre is vonatkoznak.

9 — Az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának 16/2003. sz. ajánlásáról, az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 1787/2011. sz. határozatáról és a miniszterek tanácsának (80) 2. sz. ajánlásáról van szó (lásd a C-200/14. sz. ügyben előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseket).

23. Ezt az álláspontot el kell fogadni. A Bíróság főszabály szerint valóban nem bírálhatja el az Európa Tanács aktusait, és nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy azok értelmezése tárgyában döntést hozzon. A jelen ügyben a Bíróságnak nincs tehát hatásköre arra, hogy megválaszolja az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseket, amennyiben azok az Európa Tanács aktusaira vonatkoznak.

24. Másodszor összességében kell vizsgálni a román kormánynak az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elfogadhatatlanságára alapított kifogását, amelyet ő azzal magyaráz, hogy e kérdések egy esetleges, a vitatott adó visszatérítésére kötelező határozat végrehajtásával összefüggő problémára vonatkoznak, miközben az alapeljárásnak csupán az a célja, hogy megállapítsák a román hatóságokat terhelő ilyen kötelezettség fennállását. Így tehát a román kormány úgy véli, hogy a jelen eljárás jelenlegi szakaszában e kérdések tisztán hipotetikus jellegűek.

25. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem Bíróság általi elutasítása csak abban az esetben lehetséges, amennyiben nyilvánvaló, hogy az uniós jog értelmezése, amelyet a nemzeti bíróság kért, nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve ha a szóban forgó probléma hipotetikus jellegű, vagy a Bíróság nem rendelkezik azon ténybeli és jogi elemek ismeretével, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az előterjesztett kérdésekre hasznos választ adjon.<sup>10</sup>

26. A jelen ügyben a szóban forgó adónak és így a visszatérítésére vonatkozó kötelezettségnek uniós joggal való összeegyeztethetlensége főszabály szerint már megállapításra került, hiszen az alapeljárásban a kérdést előterjesztő bíróság által benyújtott első előzetes döntéshozatal iránti kérelemre a Bíróság által adott válaszból ez következik.<sup>11</sup> Az e bíróság által a jelen ügyben előterjesztett kérdések tehát egyáltalán nem hipotetikus jellegűek, és összefüggnek az alapeljárásban a kérdést előterjesztő bíróság elé terjesztett jogvitával. Az, hogy a kérdést előterjesztő bíróság milyen mértékben tudja a későbbiekben felhasználni határozatában a Bíróság által adott választ, olyan, a nemzeti eljárásjoggal kapcsolatos értelmezési kérdést jelent, amely nem tartozik a Bíróság hatáskörébe. Ennek megítélése kizárólag a kérdést előterjesztő bíróság feladata. Amennyiben e bíróság a határozathozatalhoz szükségesnek tartja, hogy kérdéseire választ kapjon, a Bíróság nem fogja megkérdőjelezni ezt az álláspontot.

27. A fentiekre tekintettel úgy vélem, hogy nem vitatható a C-200/14. sz. ügyben előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elfogadhatósága.

#### *A lojális együttműködés elvével kapcsolatos előzetes megfontolások*

28. Egyes román jogi aktusokat, különösen a 8/1014. sz. OUG és a 365/741/2014. sz. rendeletet, amelyek uniós joggal való összeegyeztethetőségét a kérdést előterjesztő bíróság megkérdőjelezte, a Bíróság azon ítéleteit követően fogadták el, amelyekben megállapításra került, hogy a Romániában hatályban lévő gépjármű-regisztrációs adók összeegyeztethetetlenek az uniós joggal.<sup>12</sup> Ezen aktusoknak éppen az a céljuk, hogy megállapítsák az említett adók visszatérítésével kapcsolatos szabályokat és eljárásokat. Ily módon tehát felmerülhet az a kérdés, hogy nem elégséges-e az Unió és a tagállamok közötti lojális együttműködés EUSZ 4. cikk (3) bekezdéséből eredő elvének megsértéséhez pusztán az a tény, hogy az uniós joggal ellentétesnek ítélt adóra vonatkozóan visszatérítést szabályozó rendelkezéseket hoztak.

10 — Melki és Abdeli ítélet (C-188/10 és C-189/10, EU:C:2010:363, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

11 — Câmpean és Ciocoiu végzés (C-97/13 és C-214/13, EU:C:2014:229).

12 — Főleg a Tatu-ítéletéről (C-402/09, EU:C:2011:219) és a Nisipeanu-ítéletéről (C-263/10, EU:C:2011:466) van szó.

29. Mindazonáltal úgy tűnik, hogy ilyen különös szabályok megállapítása önmagában nem ellentétes a lojális együttműködés elvével. Amikor egy tagállamnak jelentős számú adóalany számára tömegesen kell visszatérítenie a kivetett adókat, az e visszatérítést szabályozó különös rendelkezések megállapítása nemcsak ezen állam számára bizonyulhat nélkülözhetetlennek, hanem az érintett adóalanyok számára is előnyös lehet. E különös szabályok azonban nem lehetnek kedvezőtlenebbek az általános szabályokhoz képest, és nem tehetik a gyakorlatban rendkívül nehézé vagy lehetetlenné az adó visszatérítését. Másként fogalmazva e szabályoknak meg kell felelniük az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének.

30. A Bíróság valóban megállapította a korábbi EK 10. cikket [jelenleg az EUSZ 4. cikk (3) bekezdését] illetően, hogy ilyen esetben a tagállam nem állapíthat meg olyan szabályokat, amelyek korlátozzák az uniós jog megsértésével beszedett adó visszatérítésének lehetőségét.<sup>13</sup> Azonban ezt a következtetést az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvéből vonta le.<sup>14</sup> Véleményem szerint tehát azt kell megállapítani, hogy a lojális együttműködés elve nem képezi akadályát annak, hogy a tagállamok az uniós joggal összeegyeztethetetlennek ítélt adók visszatérítésére vonatkozóan különös szabályokat állapítsanak meg, feltéve hogy az említett szabályok összhangban vannak az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvével.

#### *Az egyenértékűség elve*

31. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az egyenértékűség elve azt jelenti, hogy azon keresetek eljárási szabályai, amelyek az adóalanyok uniós jogból származó jogainak védelmét hivatottak biztosítani, nem lehetnek kevésbé kedvezőek, mint a hasonló belső jogi keresetek esetében.<sup>15</sup> Ezen elv rendkívül nagy jelentőséggel bír a valamely tagállam nemzeti jogában különösen az olyan uniós joggal összeegyeztethetetlennek nyilvánított adó visszatérítése céljából megállapított szabályok szempontjából, mint amilyenek a 8/1014. sz. OUG és a 365/741/2014. sz. rendeletet szabályai.

32. A kérdést előterjesztő bíróság nem nyújt olyan információkat, amelyek alapján meg lehet ítélni a szóban forgó ügyek tárgyát képező román jogi rendelkezéseknek az egyenértékűség elvével való összhangját. A román kormány ugyanakkor azt állítja, hogy ezen elvet nem sértették meg, mivel az olyan hasonló szabályokat, mint amelyek a Kincstár által fizetendő összeg részletekben történő teljesítését szabályozzák, más esetekben is alkalmazzák, például az állam munkaviszony alapján fennálló tartozásai esetén.

33. Márpedig e tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a nemzeti rendelkezéseknek az egyenértékűség elvével való összhangjuk szempontjából történő megítélése megköveteli e rendelkezések összehasonlítását a nemzeti jogszabályokban foglalt hasonló jellegű jogok védelmére vonatkozó szabályokkal. A Bíróság az ítélkezési gyakorlatában egyértelműen kimondta, hogy ezen elv tiszteletben tartása azt feltételezi, hogy a szóban forgó nemzeti szabály különbségtétel nélkül vonatkozik az uniós jog és a belső jog megsértésén alapuló, *hasonló tárggyal és jogalappal rendelkező* keresetekre.<sup>16</sup>

34. Az uniós joggal összeegyeztethetetlennek ítélt adó visszatérítésére vonatkozó rendelkezések említett elvvel való összhangjának megítélése megköveteli tehát e rendelkezéseknek azon nemzeti jogban előírt szabályokkal való összehasonlítását, amelyek olyan adó visszatérítésére vonatkoznak, amelyet például alkotmányossági vizsgálat keretében a nemzeti jog megsértésével beszedett adónak tekintenek. Tehát az olyan nemzeti szabályok, amelyek a jogalap nélkül beszedett adó visszatérítéséből eredő tartozástól

13 — Weber's Wine World és társai ítélet (C-147/01, EU:C:2003:533, 86. pont).

14 — Lásd: Deville-ítélet (C240/87, EU:C:1988:349, 12. és 13. pont).

15 — Lásd különösen: Rewe-Zentralfinanz és Rewe-Zentral ítélet (33/76, EU:C:1976:188, 5. pont); Littlewoods Retail és társai ítélet (C-591/10, EU:C:2012:478, 27. pont); Târşia-ítélet (C-69/14, EU:C:2015:662, 27. pont).

16 — Littlewoods Retail és társai ítélet (C-591/10, EU:C:2012:478, 31. pont), (kiemelés tőlem).



eltérő jellegű tartozások – például a munkabértartozás – államkincstár általi megtérítésére vagy kifizetésére vonatkoznak, egyáltalán nem relevánsak, és semmilyen módon nem befolyásolják az uniós joggal összeegyeztethetetlennek nyilvánított adó visszatérítésére vonatkozó szabályoknak az egyenértékűség elvével való összhangját vagy annak hiányát.

35. Ezen értékelés elvégzéséhez a kérdést előterjesztő bíróságnak meg kell tehát határoznia azokat a szabályokat, amelyeket a nemzeti rendelkezések a nemzeti jogszabályok megsértésével beszedett adók visszatérítésére megállapítottak, majd ezt követően össze kell ezeket hasonlítani az alapeljárásban vitatott, az uniós joggal összeegyeztethetetlennek tekintett adó visszatérítésére alkalmazandó szabályokkal.<sup>17</sup> Amennyiben a kérdést előterjesztő bíróságok azt állapítják meg, hogy ez utóbbi szabályok kedvezőtlenebbek, mellőzniük kell azok alkalmazását, de úgy, hogy az érintett adóalanyok visszatérítésben részesülhessenek azon szabályok alapján, amelyek nem kedvezőtlenebbek azoknál, amelyeket akkor kellene alkalmazni, ha a nemzeti jog megsértésével kivetett adó visszatérítését kérnék.

36. A jelen ügyekben előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre tehát azt a választ kell adni, hogy az uniós jogrend által biztosított jogok és a nemzeti jogszabályokban foglalt jogok védelme terén az egyenértékűség elvével ellentétesek a tagállamok olyan nemzeti szabályai, amelyek az uniós joggal összeegyeztethetetlennek ítélt adó visszatérítését kedvezőtlenebb feltételekhez kötik, mint a nemzeti jog megsértésével beszedett adó visszatérítését. Ennek megítélése a kérdést előterjesztő bíróságok feladata.

#### *A tényleges érvényesülés elve*

37. Az uniós jogból eredő jogok védelmét célzó nemzeti rendelkezéseknek a tényleges érvényesülés követelményének is meg kell felelniük, még akkor is, ha egyébként az egyenértékűség feltételét teljesítik. E két elv egymástól való függetlenségének alapvető jelentősége van, mivel azt jelenti, hogy az ezen elvekből eredő követelményeket együttesen kell teljesíteni. Másként fogalmazva a nemzeti rendelkezésekkel szemben felállított követelmények nem teljesülnek abban az esetben, ha az uniós jogból eredő jogok nem részesülnek hatékony védelemben, még akkor sem, ha a nemzeti jogban megállapított hasonló jogokat ugyanolyan vagy hasonló szabályok szerint védik.

38. Az ítélezési gyakorlatban alkalmazott megfogalmazás szerint a tényleges érvényesülés elve megköveteli, hogy a nemzeti rendelkezések nem tehetik a gyakorlatban lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását.<sup>18</sup> Az uniós jog megsértésével kivetett adó visszatérítése tekintetében ez nemcsak azt jelenti, hogy az adóalany az adó kamatokkal növelt teljes összegére jogosult, hanem azt is, hogy az ezen visszatérítést szabályozó rendelkezések nem nehezíthetik meg túlzott mértékben – vagyis a szükséges mértéken túl – ezen jog gyakorlását.

39. A fenti elvek fényében kell megítélni az előzetes döntéshozatalra előterjesztett egyes kérdésekben szereplő azon különös rendelkezéseket, amelyek a gépjármű-regisztrációs adó visszatérítésére vonatkoznak.

<sup>17</sup> — Uo.

<sup>18</sup> — Lásd különösen: Les Fils de Jules Bianco és Girard ítélet (331/85, 376/85 és 378/85, EU:C:1988:97, 12. pont); Metallgesellschaft és társai ítélet (C-397/98 és C-410/98, EU:C:2001:134, 85. pont); Tárşia-ítélet (C-69/14, EU:C:2015:662, 27. pont).

Az adó öt év alatt, részletekben történő visszatérítése

40. Valamely adónak az uniós jog megsértésével történő beszedése jogsértő helyzetet keletkeztet. Ezen adó visszatérítésének elsősorban az a célja, hogy orvosolja ezt a jogellenességet. E jogellenesség addig áll fenn, amíg az adót vissza nem térítették az adóalanyak. Így tehát ezt az adót haladéktalanul vissza kellene téríteni, azaz rögtön a visszatérítési kötelezettség megállapításához és végrehajtásához szükséges eljárások lefolytatását követően.

41. Bármilyen indokolatlan késedelem meghosszabbítja a jognak nem megfelelő adó beszedéséből eredő jogellenes állapotot, és így akadályozza azon cél megvalósítását, amelyre az ilyen adó visszatérítésére vonatkozó kötelezettség irányul. Ez a helyzet áll fenn többek között, ha a tagállam az adó-visszatérítés részletekben történő teljesítését írja elő, és ennek következtében tudatosan és szándékosan meghosszabbítja ezt a jogellenes állapotot. Az ilyen szabályok tehát ellentétesek a tényleges érvényesülés elvével.

42. Az uniós joggal összeegyeztethetetlen adó kamattal növelt összegére vonatkozó visszatérítési kötelezettség második célja az, hogy megtérüljön az a kár, amit az adó jogalap nélküli kivetéséből eredően a pénzügyi források feletti rendelkezés lehetőségének elvesztése okozott.<sup>19</sup> Az e jogcímen fizetendő kamatok későbbre halasztása vagy részletekben történő megfizetése azzal a következménnyel jár, hogy ezen időszakban a kár nem térül meg. Ez tehát ellentétes a tényleges érvényesülés elvével. E tekintetben meg kell említeni, hogy a kár az adó kivetésekor keletkezik. Ennek megtérítése érdekében az adó jogalap nélküli kivetésének napjától az adó adóalany részére történő tényleges visszatérítésének napjáig terjedő teljes időszakra számított kamatot kell fizetni.

43. A jogalap nélkül kivetett adó visszatérítésének egyik módja az adóalany részéről az államkincstár felé fennálló egyéb tartozásba való beszámítás. Ebben az esetben így a fent hivatkozott elvek (41. és 42. pont) teljes egészében alkalmazásra kerülnek. Ellentétes tehát a tényleges érvényesülés elvével az, ha az ilyen beszámítás lehetőségét évente a visszatérítés teljes összegének 20%-ára korlátozzák. Az ilyen beszámításnak haladéktalanul meg kell történnie a kamattal növelt jogalap nélkül beszedett adó teljes összegére kiterjedően, és amennyiben a visszatérítés összege meghaladja az adóalany tartozásának összegét, a fennmaradó részt pénzügyi kifizetésével haladéktalanul vissza kell téríteni.

Az adóalany kérelmére történő visszatérítés és egyes dokumentumok mellékelésére vonatkozó kötelezettség

44. Nem gondolom, hogy a tényleges érvényesülés elvébe ütközik azon rendelkezés, amely azt írja elő, hogy az uniós jog megsértésével beszedett adó visszatérítésére az érintett adóalany kérelmére kerül sor. Álláspontom szerint ugyanis megkövetelhető az adóalanytól, hogy lépéseket tegyen az őt megillető jogok érvényesítése érdekében. Az ilyen kötelezettség nem nehezíti meg túlzottan az adóalany jogainak gyakorlását, és főleg nem teszi azt lehetetlenné. Véleményem szerint a tényleges érvényesülés elve nem értelmezhető úgy, hogy megköveteli a tagállamoktól az uniós jog megsértésével kivetett adók hivatalból történő visszatérítését.

45. Így azt sem gondolom, hogy túlzottnak kellene minősíteni egy olyan szabályt, amely a kérelmező személyazonosságát és adó-visszatérítéshez való jogát igazoló dokumentumok benyújtását írja elő.

46. Ha azonban úgy kell értelmezni a 365/741/2014. sz. rendelet I. mellékletének megfelelő rendelkezését, hogy a visszatérítésnek az a feltétele, hogy az adóalanyak előzetesen be kell szerezniük egy olyan bírósági határozatot, amely ilyen visszatérítési kötelezettséget állapít meg, minden kétséget kizáróan úgy tűnik számomra, hogy ez a feltétel ellentétes a tényleges érvényesülés elvével. A Bíróság

19 — Lásd különösen: Metallgesellschaft és társai ítélet (C-397/98 és C-410/98, EU:C:2001:134, 87. pont) Littlewoods Retail és társai ítélet (C-591/10 EU:C:2012:478, 25. és 29. pont); Irimie-ítélet (C-565/11, EU:C:2013:250, 21. és 26. pont).

ítéleteiben ugyanis elvégezte azon uniós jog, nevezetesen az EUMSZ 110. cikk értelmezését, amely alapján levezetésre került a beszedett román gépjármű-regisztrációs adónak e joggal való összeegyeztethetlensége. Ez utóbbi ítéletek nemcsak azon bíróságok tekintetében bírnak kötelező erővel, amelyek az erre vonatkozó kérdéseket előzetes döntéshozatal céljából előterjesztették, hanem valamennyi román bíróság, valamint – amint azt a Bizottság az írásbeli észrevételeiben helyesen emeli ki – a közigazgatási hatóságok tekintetében is. Így az a követelmény, hogy egy olyan bírósági eljárást kell indítani, amelyről már előre tudható, hogy eredményes lesz, azt követően pedig egy külön közigazgatási eljárást kell lefolytatni, azzal a hatással jár, hogy rendkívül nehézé teszi az adó-visszatérítéshez való jog gyakorlását.

Az adó visszatérítésére szánt pénzügyi források összegének korlátozása

47. Az adó-visszatérítésre fordítható pénzügyi forrásoknak az érintett költségvetési szerv költségvetésében e célra elkülönített összegekre való korlátozása a gyakorlatban lehetetlenné teheti az adó visszatérítését, ha ezen összegek nem elegendők. Az ilyen korlátozás számomra nyilvánvalóan ellentétesnek tűnik a tényleges érvényesülés elvével, különösen, mivel az adó-visszatérítést olyan feltételhez köti, amely teljes mértékben e visszatérítésre kötelezettől, azaz az államtól függ. Így az lényegében elkerülheti a visszatérítést azzal az ürüggyel, hogy a költségvetésben e célra nincs elkülönítve pénzügyi forrás. Az uniós jog megsértésével beszedett adó visszatérítésére vonatkozó kötelezettség eredménykötelem, amelynek teljesítése alól a tagállam nem vonhatja ki magát.

A végrehajtásra vonatkozó korlátozások

48. Az uniós jog megsértésével beszedett adó visszatérítésére vonatkozó kötelezettség teljesítésére valóban sor kerülhet az érintett kérelmére, de a teljesítésnek önkéntesnek kell lennie, vagyis az érintett személy nem kötelezhető végrehajtási eljárás indítására. Ha azonban a tagállam egyáltalán nem vagy csak részben teljesíti e kötelezettségét, az adóalany számára biztosítani kell a végrehajtási eljárás indításához való jogot. Ilyen esetben a fenti 47. pontban említett okokból a nemzeti jog nem korlátozhatja a teljesítést fedező pénzügyi eszközöket az adó visszatérítésére kifejezetten elkülönített összegekre. Ebben az esetben az államkincstár az adós, a végrehajtást azon általános elvek alkalmazásával kell lefolytatni, amelyek az államkincstárral szemben fennálló pénzbeli követelések végrehajtását szabályozzák, és amelyek az érintett tagállamok jogában hatályban vannak.

49. Ellenben ami azt az időpontot illeti, amelytől kezdve az uniós jog megsértésével beszedett adó visszatérítésére vonatkozóan végrehajtási eljárás foganatosítható, véleményem szerint a tényleges érvényesülés elve nem képezi akadályát annak, hogy az a tagállam, amely az uniós jog megsértésével beszedett adók visszatérítésére különös eljárást állapított meg, az ezen eljárás lezárásáig e visszatérítés teljesítését akadályozza. Ennek azonban az a feltétele, hogy ezen eljárás legyen összhangban az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvével. Amennyiben ezen eljárás sérti ezeket az elveket, így például, ha az adó kamattal növelt összegének tényleges és teljes visszatérítését időben későbbre halasztják, az adóalany számára lehetőséget kell biztosítani, hogy végrehajtást kérhessen, amennyiben észszerű határidőn belül nem kapta meg a visszatérítést.

A visszatérítés iránti kérelem vizsgálatának határideje

50. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések tárgyát képező nemzeti rendelkezések szerint a vitatott adók visszatérítése iránti kérelmeket 45 napos határidőn belül kell megvizsgálni. E határidő nem tűnik túlzottan hosszúnak, és a tagállamokban a közigazgatási ügyek vizsgálatára rendszerint megállapított időhatáron belül marad, ezért nem tartom azt a tényleges érvényesülés elvével ellentétesnek.

51. Ugyanakkor a kérdést előterjesztő bíróság által nyújtott információk szerint a román jogban ezen ügýtípusokra rendszerint alkalmazandó 30 napos határidőnél hosszabb határidőről van szó. Ezen eltérés az egyenértékűség elve szempontjából már problémás lehet. Ezen probléma megítélése a nemzeti bíróságok feladata.

Az előzetes döntéshozatal céljából előterjesztett, a tényleges érvényesülés elvére vonatkozó kérdésekre adott válasz

52. A fenti megfontolásokat összefoglalva azt javaslom a Bíróságnak, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre a következő választ adja:

- 1) Úgy kell értelmezni az adóalanyok uniós jogból származó jogai védelmére vonatkozó tényleges érvényesülés elvét, hogy azzal ellentétesek a nemzeti jog olyan rendelkezései, amelyek:
  - egy 5 éves időszakban éves részletekre bontva halasztják az uniós jog megsértésével beszedett adók visszatérítését és az utánuk fizetendő kamatok kifizetését úgy, hogy az említett kifizetésekre korlátozzák az adóalany azon lehetőségét, hogy a neki e jogcímen fizetendő összegekbe beszámíthassa az egyéb általa fizetendő adótartozást;
  - arra kötelezik az adóalanyt, hogy szerezzen be egy olyan bírósági határozatot, amely megállapítja az uniós jog megsértésével beszedett adó visszatérítéséhez való jogot, miközben a Bíróság ítélkezési gyakorlata semmilyen kétséget nem hagy az adó jogellenességét illetően;
  - az adó-visszatérítésre fordítható pénzügyi forrásokat az érintett költségvetési szerv költségvetésében e célra elkülönített összegek korlátozzák;
  - korlátozzák az adóalany azon lehetőségét, hogy végrehajtási eljárást indítson abban az esetben, ha az állam időben indokolatlanul halasztja az adó visszatérítését, vagy ezen végrehajtási eljárás lefolytatását a költségvetésben csak az adó visszatérítésére elkülönített összegekre nézve teszik lehetővé.
- 2) Úgy kell értelmezni az adóalanyok uniós jogból származó jogai védelmére vonatkozó tényleges érvényesülés elvét, hogy azzal nem ellentétesek a nemzeti jog olyan rendelkezései, amelyek előírják, hogy:
  - az érintett adóalanyt kérelmeznie kell az uniós jog megsértésével beszedett adó visszatérítését, és a kérelméhez mellékelnie kell a személyazonosságát és az adó visszatérítéséhez való jogát igazoló dokumentumokat;
  - az adóalany az uniós jog megsértésével beszedett adó visszatérítésével kapcsolatos eljárás befejeződéséig nem kezdeményezheti a végrehajtást, feltéve hogy ezen eljárás megfelel az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés követelményének.

#### *A Charta rendelkezéseinek értelmezése*

53. A Charta 51. cikkének (1) bekezdése értelmében a Charta rendelkezéseit a tagállamokra csak annyiban kell alkalmazni, amennyiben az Unió jogát hajtják végre. Amint az a Bíróságnak a Charta 51. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozó állandó ítélkezési gyakorlatából következik, az uniós jogrendszerben biztosított alapvető jogokat – lényegében tehát a Chartában említett jogokat – az uniós jog által szabályozott valamennyi tényállásra alkalmazni kell. Következésképpen, mivel ha valamely nemzeti szabályozás az uniós jog alkalmazási körébe tartozik, a Charta által biztosított

alapvető jogokat tiszteletben kell tartani.<sup>20</sup>

54. A jelen ügyekben az elemzés tárgyát képező román rendelkezések az uniós jog megsértésével beszedett adó visszatérítésére vonatkozó szabályokat határozzák meg, és az uniós jogból származó jogok védelmét szolgálják. E rendelkezések kétségtelenül az uniós jog, és így a Charta hatálya alá tartoznak.

55. Azonban úgy vélem, hogy az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének fenti értelmezése megfelelő alapot képez a kérdést előterjesztő bíróságok számára annak megállapításához, hogy a gépjárművek nyilvántartásba vételekor kivetett adóra vonatkozó román jogi rendelkezések ellentétesek az uniós joggal. A Charta rendelkezései kétségtelenül befolyásolják a tényleges érvényesülés elvének értelmezését az uniós jogból származó jogok nemzeti hatóságok előtti gyakorlása során. Ellenben a fenti megfontolásokra tekintettel szükségtelen a román jogi rendelkezések Charta alapján történő önálló vizsgálata.

56. Amennyiben azonban a javaslatom ellenére a Bíróság mégiscsak úgy ítéli meg, hogy a román rendelkezések nem összeegyeztethetetlenek ezen elvekkel, a Charta előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekben említett rendelkezéseinek fényében kell azokat elemezni. Ezen elemzéskor figyelembe kell venni azokat az indokokat, amelyek esetleg azon álláspont mellett szólnak, amely szerint a román rendelkezések összhangban vannak az uniós joggal, különösen a tényleges érvényesülés elvével (az egyenértékűség elvével való összeegyeztethetőségük vizsgálata elsősorban a román bíróságok feladata). Mivel azonban lehetetlennek tartom ezen indokok elkülönítését, nem tudom ezt az elemzést elvégezni.

## Véggöveztetések

57. Mindezekre a megfontolásokra tekintettel azt javasolom a Bíróságnak, hogy a Tribunalul Sibiu (nagysebzeni fellebbviteli bíróság) és a Tribunalul Timiș (temesi fellebbviteli bíróság) előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseire a következő választ adja:

- 1) Az uniós jogrend által biztosított jogok és a nemzeti jogszabályokban foglalt jogok védelme terén az egyenértékűség elvével ellentétesek a tagállamok olyan nemzeti szabályai, amelyek az uniós joggal összeegyeztethetetlenek tekintett adó visszatérítését kedvezőtlenebb feltételekhez kötik, mint a nemzeti jog megsértésével beszedett adó visszatérítését. Ennek megítélése a nemzeti bíróságok feladata.
- 2) Úgy kell értelmezni az adóalanyok uniós jogból származó jogai védelmére vonatkozó tényleges érvényesülés elvét, hogy azzal ellentétesek a nemzeti jog olyan rendelkezései, amelyek:
  - egy 5 éves időszakban éves részletekre bontva halasztják az uniós jog megsértésével beszedett adók visszatérítését és az utánuk fizetendő kamatok kifizetését úgy, hogy az említett kifizetésekre korlátozzák az adóalany azon lehetőségét, hogy a neki e jogcímen fizetendő összegekbe beszámíthassa az egyéb általa fizetendő adótartozást;
  - arra kötelezik az adóalanyt, hogy szerezzen be egy olyan bírósági határozatot, amely megállapítja az uniós jog megsértésével beszedett adó visszatérítéséhez való jogot, miközben a Bíróság ítélkezési gyakorlata semmilyen kétséget nem hagy az adó jogellenességét illetően;
  - az adó-visszatérítésre fordítható pénzügyi forrásokat az érintett költségvetési szerv költségvetésében e célra elkülönített összegekre korlátozzák;

20 — Åkerberg Fransson-ítélet (C-617/10, EU:C:2013:105, 19. és 21. pont).

- korlátozzák az adóalany azon lehetőségét, hogy végrehajtási eljárást kezdeményezzen abban az esetben, ha az állam időben indokolatlanul halasztja az adó visszatérítését, vagy ezen végrehajtási eljárás lefolytatását csak az adó visszatérítésére a költségvetésben elkülönített összegekre nézve teszik lehetővé.
- 3) Úgy kell értelmezni az adóalanyok uniós jogból származó jogai védelmére vonatkozó tényleges érvényesülés elvét, hogy azzal nem ellentétesek a nemzeti jog olyan rendelkezései, amelyek előírják, hogy:
- az érintett adóalanynak kérelmeznie kell az uniós jog megsértésével beszedett adó visszatérítését, és a kérelméhez mellékelnie kell a személyazonosságát és az adó visszatérítéséhez való jogát igazoló dokumentumokat;
  - az adóalany az uniós jog megsértésével beszedett adó visszatérítésével kapcsolatos eljárás befejeződéséig nem kezdeményezhet végrehajtást, feltéve hogy ezen eljárás megfelel az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés követelményének.